

סילבוס

שורשיה האינטלקטואלים של הלאומיות האירופאית - 54881

תאריך עדכון אחרון 2019-02-21

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: תכנית בלימודי אירופה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): דר. עודד שטיינברג
דר עודד שטיינברג

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: oded.steinberg@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס:

מורי הקורס:
ד"ר עודד שטיינברג

תאור כללי של הקורס:

הקורס יבחן את שורשיה האינטלקטואלים של הלאומיות האירופאית תוך שימת דגש על מספר טקסטים ואירועים קאנוניים. הקורס ינתח את עיקרי התיאוריות בחקר הלאומיות החל מסוף המאה ה-18 ועד למאה ה-21 ויתמקד בראש ובראשונה בהתפתחות המחשבה הלאומית בקרב שלוש 'הענקיות' האירופאיות: גרמניה, בריטניה וצרפת.

מטרות הקורס:

הבנת הזרמים האינטלקטואלים, אירועי ומושגי יסוד בלאומיות האירופאית החל מן המאה ה-19.

תוצרי למידה

בסימום של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

- לאפיין את שורשיה האינטלקטואלים של הלאומיות האירופאית (בדגש על המאה ה-19).
- להגדיר אירועי יסוד בלאומיות האירופאית.
- לסווג את עיקרי התיאוריות הרווחות בקרב חוקרי הלאומיות.
- לתאר מושגי יסוד בחקר הלאומיות, כגון אתניות, מיתוס וקהילה.
- להדגים לעומק מקרה מבחן אחד בחקר הלאומיות.
- להשוות בין מקרי מבחן מרכזיים בלאומיות האירופאית.

דרישות נוכחות (%):

90

שיטת ההוראה בקורס:

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

- 1.הקדמה והגדרות- האם האומה היא תופעה מודרנית?
- 2.התנועה הרומנטית והמיתוס הגרמני השבטי.
- 3.מודרניות, המצאת הלאום והמהפכה הצרפתית.
- 4.אתניות טרם לאומיות?
- 5.בריטיות ואנגלו-סאקסוניות.
- 6.קלטייות ואירלנד.
- 7.מאבק המיתוסים: פרנקים, גאלים והשדרה השלישית.
- 8.ההצלחה וכשלון הלאומיות הגרמנית.
9. 1871 והמאבק הנצחי על אלזס-לורין.

---

10. המפגש בין הלאומיות, הגזענות והתיקוף ההיסטורי (פריודיזציה)

11. האם גרמניה יכולה (שוב) להיות אומה? מחשבות לאחר מלחמת העולם השנייה.

12. ביוגרפיה, יהדות ולימודי לאומיות-מדוע והאם הם נפגשים?

13. לאחר הנפילה □ □ חומת ברלין, אירופה החדשה וטרנס-לאומיות.

14. סיכום -מחקרים ומציאות עכשווית.

חומר חובה לקריאה:

Lecture 1: Gellner, Ernest. *Nations and Nationalism*. Ithaca: Cornell University Press, 1983; ד., ברור, א., & החברה ההיסטורית הישראלית.. האומה בהיסטוריה. ירושלים: החברה ההיסטורית הישראלית, תשס"ג, 2003.

Lecture 2 :

Benario, Herbert W. "Arminius into Hermann: History into Legend." *Greece & Rome* 51, no. 1 (2004): 83-94.

Fichte, J. G. *Addresses to the German Nation*, 1995[1806].

Lecture 3: Bell, D. *The Cult of the Nation in France: Inventing Nationalism, 1680-1800* (1st Harvard University Press paperback ed.). Cambridge, MA: Harvard University Press, 2003

Hobsbawm, E. J. *Nations and Nationalism since 1780 : Programme, Myth, Reality*. 2nd ed. Canto (Cambridge University Press).

Lecture 4: Hastings, A. *The Construction of Nationhood : Ethnicity, Religion and Nationalism* (Wiles lectures. Y). Cambridge: Cambridge University Press, 1997.

Hutchinson, John, and Anthony D Smith. *Ethnicity: Anthropological Constructions*. Oxford: Oxford : Oxford University Press, 1996.

Lecture 5: Colley, Linda. *Britons : Forging the Nation, 1707-1837*. New Haven ; London: Yale University Press
Leerssen, Joseph Th. *National Thought in Europe : A Cultural History*. Amsterdam: Amsterdam University Press, 2006.s, 1992.

Lecture 6:

Hutchinson, J. *The Dynamics of Cultural Nationalism : The Gaelic Revival and the Creation of the Irish Nation State*. London: Allen & Unwin, 1987.

Joep Leerssen (2006) □Englishness, ethnicity and Matthew Arnold□, *European Journal of English Studies*, 10:01, pp. 63-79.

Lecture 7: Dietler, Michael. "Our Ancestors the Gauls": Archaeology, Ethnic Nationalism, and the Manipulation of Celtic Identity in Modern France", *American Anthropologist* 96 (1994), pp. 584-605.

Krzysztof Pomian, □Franks and Gauls,□ in *Realms of Memory*□: Rethinking the French Past, ed. Pierre Nora and Lawrence D. Kritzman (New York, 1996), pp. 27-76

Lecture 8: Confino, Alon. *The Nation as a Local Metaphor : Württemberg, Imperial Germany, and National Memory, 1871-1918*. Chapel Hill ; London: University of North Carolina Press, 1997.

-
- Lecture 9: Renan, Ernst. (1881) "What is a Nation?" in Woolf, S., & Ebrary, Inc. (1996). *Nationalism in Europe, 1815 to the present: A reader*. London ; New York: Routledge.
- Lecture 10: Mosse, George L. "Racism and Nationalism." *Nations and Nationalism* 1, no. 2 (1995): pp. 163-173.
- Schmittler, Peter. "After de Deluge: The Impact of the Two World Wars on the Historical Work of Henri Pirenne and Marc Bloch". In: Stefan Berger / Chris Lorenz (Hg.), *Nationalizing the Past. Historians as Nation Builders in Modern Europe*. Houndmills 2010, pp. 404-424.
- Lecture 11: Evans, Richard J. "The New Nationalism and the Old History: Perspectives on the West German Historikerstreit (Review Essay)." *Journal of Modern History* 59, no. 4 (1987): pp. 761-797.
- Lecture 12: Hobsbawm, E. *Interesting Times : A Twentieth-Century Life*. London: Abacus, 2003.
- Lecture 13: Habermas, Jürgen. "Citizenship and national identity: some reflections on the future of Europe." *Praxis international* 12, no. 1 (1992): 1-19.
- Lecture 14: Zimmer, Oliver. "Boundary Mechanisms and Symbolic Resources: Towards a Process-Oriented Approach to National Identity." *Nations and Nationalism* 9, no. 2 (2003): pp. 173-194.

חומר לקריאה נוספת:

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :
מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %
הרצאה 10 %
השתתפות 20 %
הגשת עבודה 60 %
הגשת תרגילים 10 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות: